

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku H. G.
przy uczestnictwie E. G.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 11 stycznia 2019 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w B.
z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 września 2018 r. Sąd Okręgowy w B. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy od postanowienia tego sądu z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie o podział majątku wspólnego. Sąd uznał, że skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c., gdyż zachodzi rozbieżność między wskazanym zakresem zaskarżenia, zakresem wniosku kasacyjnego i podaną przez skarżącego wartością przedmiotu zaskarżenia.

Zażalenie na to postanowienie wniósł wnioskodawca i zażądał uchylenia postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Nie można uznać, że wniesiona przez skarżącego skarga kasacyjna nie spełnia wymagań konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Skarżący wyraźnie wskazał w skardze, że zaskarża postanowienie Sądu Okręgowego w B. w części, czyli co do punktu II, w zakresie w jakim włączono w skład majątku wspólnego nieruchomości w postaci działki nr 2042/2 o wartości 370 800 złotych oraz co do punktu III, w którym wyliczono w wyniku tego włączenia oraz ze względu na zawyżenie wartości przedsiębiorstwa dopłaty. Poza tym wnioskodawca zaskarżył postanowienie w punkcie III w zakresie zmiany sposobu płatności zasądzonych dopłat. We wniosku kasacyjnym skarżący wskazał, że żąda uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Takie sformułowanie wniosku nie może być uznane za niespełniające wymagania konstrukcyjnego, gdyż pozostawało bez wpływu dla rozpoznania sprawy. Skoro bowiem skarżący kwestionuje skład majątku wspólnego i żąda wyłączenia z niego pewnej nieruchomości, a przez to także domaga się modyfikacji zasądzonej spłaty, nie jest możliwe uchYLECIE zaskarżonego postanowienia jedynie w tej części w związku z integralnym charakterem postanowienia działowego.

Opisując charakter spraw działowych, w doktrynie oraz w orzecznictwie trafnie zauważono, że orzeczenia wydawane w tych sprawach muszą dotyczyć całości przedmiotu działu, zatem z reguły nie może następować ich częściowe zaskarżenie (lub uprawomocnienie); stanowią one powiazaną, integralną całość, a poszczególne rozstrzygnięcia są wzajemnie zależne i uwarunkowane. Taki nierozzerwalny związek zachodzi zwłaszcza pomiędzy rozstrzygnięciem o sposobie podziału i orzeczeniem o spłatach lub dopłatach lub o obowiązku wydania przedmiotu działu, a wadliwość jednego z nich skutkuje koniecznością zmiany lub uchylecia orzeczenia działowego w całości i orzeczenia o całości podziału albo przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1964 r., III CR 294/64, OSNCP 1965, nr 7-8, poz. 130, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 1999 r., III CKN 63/98, nie publ., i z dnia 9 maja 2008 r., III CZP 26/08, OSNC 2009, nr 6, poz. 90).

W związku z poczynionymi w zaskarżonym postanowieniu uwagami dotyczącymi wartości przedmiotu zaskarżenia trzeba podnieść, iż już samo zaskarżenie włączenia do majątku wspólnego składnika majątkowego o wartości

przekraczającej 300 000 złotych, uznawanego dotychczas za należący wyłącznie do skarżącego, wyczerpało wymaganą w postępowaniach działowych wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 519 § 4 pkt 4 k.p.c.). Rozliczenie z tego tytułu w związku z przyznaniem tego składnika majątkowego uczestniczące postępowania mieści się w ogólnej kwocie ostatecznie zasądzonej na jej rzecz spłaty.

Z tych względów należało orzec, jak w sentencji (art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

jw